LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 25 ● октобар 2014. ● www.legeartis.rs

Новине у службеничком праву

Да ли је тржиште некретнина правно уређено?

... И ЈОШ

НАКНАДА ШТЕТЕ ОД ПОПЛАВА ■ ДЕЛО НЕОВЛАШЋЕНОГ КОРИШЋЕЊА ТУЂЕГ ВОЗИЛА У СУДСКОЈ ПРАКСИ ■ ПРОМЕНЕ ПОВЕРИЛАЦА И ДУЖНИКА И ПРЕБИЈАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА ПО ЗАКОНУ О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Радни односи
Практични аспекти међународног радног права

Порези
Зашто је промењен Закон о пореском поступку и администрацији?

Царине
Како повећати извоз робе у Руску Федерацију?

Јавне набавке
Како се постаје службеник за јавне набавке?

LEGE ARTIS
ИНГ-ПРО

Весна Николић, адвокат с дугогодишњим искуством у државној управи, експерт Делегације ЕК у Србији за област дискриминације

Успостављањем јасних критеријума, правила поступка, рокова, овлашћења, обавеза и одговорности, дискрециона права која стоје на располагању доносиоцима одлука свешће се на реалне оквире који се могу утемељено образложити.

Драган У. Калаба, заменик Вишег јавног тужиоца у Чачку

Сматрамо да новим изменама Кривичног законика, у наведеном делу, треба вратити некадашњу формулацију, а то је да се туђе моторно возило употреби за вожњу, јер је онда јасно шта значи вожња, у односу на употребу туђег возила у друге сврхе.

Милош Кузман, адвокат

Чест случај у пракси јесте ситуација када резидент, који је у блокади од стране Народне банке Србије ради извршења принудне наплате, жели у оквиру неке трансакције да пренесе неко своје потраживање или уступи дуг нерезиденту.

Филип Ковачевић, виши консултант с вишегодишњим искуством у области пореског саветовања

Битну новину представља и могућност измирења пореске обавезе путем прекњижавања, која је уведена допунама члана 68. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Жељко Стојановић, дипл. екон., виши саветник Министарства трговине, специјалиста за сектор услуга

Према проценама Министарства, процес превођења области посредовања у промету и закупу непокретности из нерегулисаног стања у уређено стање трајаће између осам и дванаест месеци.

Саша Кулић, виши саветник у Министарству пољопривреде и животне средине

У судској пракси је редак случај да се суд упушта у то да ли неки објекат, изграђен на водном земљишту и који претрпи штету од поплава, има и водна акта. А то би морао да чини.

Драгана Станковић-Николић, дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

Према досадашњим информацијама из Управе за јавне набавке, пролазност на овом испиту износила је 65% процената, што довољно говори о сложености самог испита.

Александар Марковић, дипл. правник с вишегодишњим искуством у свим областима радног права

Конвенције, по сложеној процедури, доноси Генерална конференција, а Влада сваке државе чланице дужна је да их, у року од једне године, поднесе надлежној власти (Народној скупштини), независно од тога да ли су гласали за њихово усвајање или не.

случајевима број 3 и 4, „можда" је ипак постојало размишљање већа да треба применити познати правни принцип „ко може више може и мање". То јесте тачно, али такав принцип, а посебно због израженог начела законитости у кривичном поступку, има смисла само ако то из одређене законске одредбе јасно произлази, што свакако није случај са одредбом члана 37. ст. 2. ЗКП-а у којој је наведен тачно одређе[ни] из фазе главн[ог] је Виши суд поступа[ју] о кри-надле[жан] у[Сл. глас-ни]к РС" у члану 34. ни[је] „ако у току с[уда] суд установи [да] надлежан нижи суд, неће уступити предмет том суду, него ће сам спровести поступак и донети одлуку".

То даље значи да **не постоје више било каква ограничења у смислу садржине ранијег члана 37. ст. 2.** старог ЗКП-а, већ ће суд било када током трајања главног претреса чим установи да се ради о предмету из надлежности нижег суда, сам спровести поступак. Управо **оваква садржина ЗКП-а** из члана 34. **више може и ма[ње] оправдава „ко може**

Уместо закључка

Како се из приказаних пр[имера] може видети, до доношења новог Законика о кривичном поступку постојало је ограничење до које фазе кривичног поступка – главног претреса, надлежни суд пази на своју стварну надлежност, па су се тим поводом појавила различита тумачења појма *отварања заседања и отварања главног претреса*, односно почетак главног претреса. У новом ЗКП-у не постоји ограничење до које фазе поступка суд пази на своју надлежност. Наиме, у члану 385. ст. 1. ЗКП-а регулисано је да главни претрес почиње доношењем решења да се главни претрес одржи, а у члану 34. ст. 2. ЗКП-а (под насловом *Оцена надлежности*), регулисано је да ако у току главног претреса суд установи да је за суђење надлежан нижи суд, неће упутити предмет том суду него ће сам спровести поступак и донети одлуку.

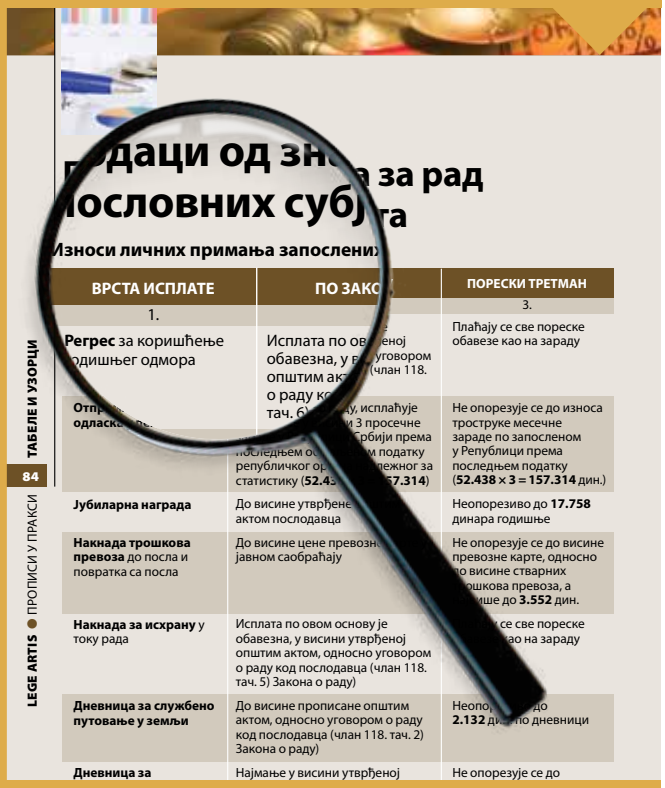
Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прошлих [аката] који одложено ступају на снагу и/[или] касније (у целости или у делу), односно [ступају] или у делу:

- Правилник о одложеној примени одређених одредби расходних уређаја за домаћинство, објављен у „Сл. [гласнику РС", бр. 14/2014] од 14. 2. 2014. године
  – ступио је на снагу 22. фебруара 2014, а примењује се од 1. марта 2014. године
- Уредба о класама ваздушног простора Републике Србије и условима за њихово коришћење, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 106/2013 од 5. 12. 2013. године
  – ступила је на снагу 13. децембра 2013, а примењује се од 6. марта 2014. године
- Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 92/2013 од 22. 10. 2013. године
  – ступила је на снагу 23. октобра 2013, а примењује се од 1. априла 2014. годи[не]

КАЛЕНДАРИ...
- **ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА**
- **ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА**
- **ДОГАЂАЈА**

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО[НУ]	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов[ој] обавезна, у [скл]ду уговором општим ак[том] о раду ко[д] тач. 6) Зако[на] о раду, исплаћује [се] [у] републичког о[д]носу статистику (**52.43[8]**)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр[емнина] одласка	[у] последњем о[бј]ављеном [по]датку републичког о[д]носу статистику (**52.43[8]**)	Не опорезује се до износа тростуке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку (**52.438 × 3 = 157.314** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне [ка]рте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно по висине стварних трошкова превоза, а [на]више до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	[Се] све пореске [оба]везе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопо[резиво] до **2.132** [дин]. по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ
[ад]вокат с вишегодишњим искуством у [пр]облемима радног права, а нарочито у [сп]ецијалистима с другим гранама права
kompanijsko.pravo@legeartis.rs

једнан од два уобичајена начина престанка привредног друштва. Стога, приликом одлучивања о покретању властитог посла, предузетник заправо треба да рачуна и на трошкове, економски речено, „изласка из гране", односно колико ће га коштати „затварање" предузећа, путем стечаја, уколико се посао не буде одвијао по плану.

НОВИНЕ У ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА

Комора стечајних управника

Једна од битних новина јесте укидање надзорног органа у виду Агенције за лиценцирање стечајних управника и **оснивање Коморе стечајних управника**, као новог удружења стечајних управника, са својством правног лица. Надлежности ове коморе биле би:
- сачињавање кодекса професионалне етике;
- издавање, обнављање и одузимање лиценци за рад стечајним управницима;
- вођење именика стечајних управника.

Регулисана су овлашћења органа Коморе, надзор над радом

Стечајни управник

(1) имен[ује] непосредн[о] могућност управника [у] стечајног чајевима (имо[вина] милиона динар[а] стечајних радника), стечајни[ци] 500 имају право да предл[ажу] чајног управника, а ако [је] више од 50% вероватних по[ве]раживања (нова категори[ја] стечајни судија је обавезан [да] именује тог стечајног упр[авника];
(2) додата су ограниче[ња] именовању стечајног у[прав]ника (повезаност с влас[ником] и другим повезаним ли[цима];
(3) уводи се појам асо[цијације] стечајног управника;
(4) уводи се **појам к[анцеларије] стечајног упр[авника]**, која може да обавља[ју] као предузетник или [у] редно друштво;
(5) у делу надлеж[ности] **проширена је обавеза стечајног управника** да:
- у року од 15 [дана] именована сачи[ни] вероватних стечајних [управника] поверилаца и достави је суду и организацији за надзор;
- изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини

именован и када фактичк[и] ступа на дужност, и да у поче[тном] периоду, по фактич[ком] ступању на дужност, им[а] информација на расп[олагању]
(6) прецизиран[а] је о току [по]ступка и стању [ма]се, с тим да се ови [из]вештаји јавно објављују (на [ин]тернет страници) – овде се [ће] поставити питање „одно[сно]" пословне тајне и транспа[рентности стечајног поступка;
(7) детаљно је **регулисано поступање по притужби на рад** стечајног управника;
(8) пре продаје имовине, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда; у случају протека више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца, стечајни управник ће прибавити нову процену имовине.

Скупштина поверилаца

Скупштину поверилаца чине сви стечајни повериоци, као и до сада, с тим што се додаје да **њу не могу чинити повериоци четвртог исплатног**

ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

#1
**Резидентни обвезник (на основу закључ[ка]) плаћа нерезидентном правном лицу – резиденту Велике Британије (власни[ку] [ауторских права на рачунарском програму – со]фтверу) накнаду по основу права кори[шћења] [на рачунарски програм – софтвер не користи] резидентни обвезник (који, у конкрет[ном случају] [резидентног обвезника, преноси другом не]за сопствене потребе) то право, уз д[озволу] [да је изнело став да накнада за коришћење] [рачунарског програм – софтвер (без обзира на то што] [је могућност стечено право коришћења, већ то] [само за право коришћења ли[цирањем] [рачунарском програму – софтверу, даље пре]носиви лиценце, у ко[нкретном] случаја) спада[ју] [у ауторске накнаде, приликом] чије испл[ате] [резидентног обвезник дужан да обра[чуна] [и] [плати дуговани порез по одбитку.

#2
Резидентни обвезник, у складу са уговором о лиценци закључ[ује] [са резидентним прав]ним лицем (из Аустрије, односно из Швајцарске), стиче право кор[ишћења] [софтвера] и, с тим у вези, обавезан је да нерезидентном обвезнику (по основу коришћења [софтвера], као и пружања подршке раду софтвера) плаћа уговорену накнаду.

С тим у вези, у случају када права на рачунарском програму припад[ају] [резидентном] обвезнику (правном лицу), који путем уговора о лиценци преноси право [коришћења] предмета уговора – рачунарског програма резидентном обвезнику који му по том[е] плаћа одређену накнаду, та накнада представља ауторску накнаду која се опорезује [по стопи] одбитку по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двостр[уког] опорезивања није другачије уређено. При том, накнада коју резидентно правно лице [плаћа нерезидентном правном лицу, по основу услуга (на пример, одржавања софтвера)]

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

же опорезивању добити коју оствари пословањем преко стално[г] [пос]ле[ди]це је нер[е]зидент, у смислу Закона, [ко]ји [ни]је [ре]зидентно лице које је основано и [по]словањем преко [ни]је јединице која има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике.

Нерезидентни обвезник који [ос]тварује територији [Ре]публике Србије преко стално[г] [пос]ловног простора (пословне јединице) у складу с прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, опорезиву добит, сагласно члану 5. ст. 1. Закона, утврђује у складу са Законом и подноси за сталну пословну јединицу порески

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година III, број 25
ОКТОБАР 2014.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
Александар Марковић
Борислав Иљац
Весна Николић
Драган У. Калаба
Драгана Станковић-Николић
Жељко Стојановић
Милош Кузман
Саша Кулић
Филип Ковачевић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Чини се да, коначно, долазе знатно боља времена када је реч о купопродаји некретнина и њиховом закупу. На страни купаца и продаваца – то значи већу правну сигурност кроз знатно уређенија правила понашања и сâм поступак; на страни посредника, осим наметнутих обавеза, и бољу припремљеност за утакмицу са иностраном конкуренцијом која постаје неминовна у даљем процесу европских интеграција. Више о свему томе сазнајте на стр. 72.

Ступањем на снагу двосмерно уведених финансијско-трговинских санкција између Руске Федерације, с једне стране, и САД, ЕУ, Норвешке, Турске, Канаде, Аустралије и Јапана, с друге стране, многи су еуфорично најављивали пробијање свих раније датих прогноза о вредности српског извоза. Услед тога, у јавности се створило погрешно мишљење да ће бити могуће искористити искуства стечена из времена санкција уведних Савезној Републици Југославији да би се преко Републике Србије на тржиште Руске Федерације пласирала роба пореклом из земаља које су под режимом руских трговинских санкција. Но, да ли је све то заиста тако, прочитајте на стр. 34.

У овом броју говоримо и о начину стицања звања службеника за јавне набавке, о бесправној градњи и судској пракси у споровима за накнаду штете, као и о изменама Закона о пореској администрацији и пореском поступку. Позабавићемо се новинама у службеничком праву, али и међународним конвенцијама и препорукама које, будући да су саставни део нашег правног поретка, могу послужити као извор права у радноправној материји и споровима.

Лако је бити обавештен о свему, када је ту LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**
Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

8 Новине у службеничком праву

15 Практични аспекти међународног радног права

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

24 Зашто је промењен Закон о пореском поступку и пореској администрацији?

ЦАРИНЕ

34 Утицај споразума о слободној трговини и постојећих царинских процедура на повећање извоза робе у Руску Федерацију

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

44 Како се постаје службеник за јавне набавке?

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

50 Промене поверилаца, односно дужника, и пребијање потраживања по Закону о девизном пословању

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

56 Накнада штете од поплава

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

62 Кривично дело неовлашћеног коришћења туђег возила (члан 213. КЗ-а) у судској пракси

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

70 Имате питање? Имамо одговор!

ТРГОВИНА

72 Правно уређење делатности посредовања у промету и закупу непокретности

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

80 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

84 Захтев за покретање прекршајног поступка који је поднео овлашћени орган (чл. 179. и 181. Закона о прекршајима)
86 Пример колективног уговора
101 Захтев за упис у регистар посредника у промету и закупу непокретности
103 Евиденција о посредовању у промету и закупу непокретности

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
32 Порески календар
43 Календар важења правних аката
83 Календар догађаја...

Новине у службеничком праву

Новине од значаја за рад и положај државних службеника садржане су у новим прописима који би требало да унапреде службенички систем у Републици Србији, уједначе радноправни положај свих државних службеника и доследном применом оправдају разлоге због којих се доносе, а посебно уштеде у јавним расходима

У овом броју говорићемо о Изменама и допунама Закона о државним службеницима, закону који је настао као резултат потребе да се надлежност и рад републичких органа у области радних односа уреди на основу члана 97. тач. 8) и 16) Устава Републике Србије.

Новине се запажају у **успостављању организованог система стручног усавршавања** државних службеника, **усклађивању услова за обављање послова у оквиру звања државних службеника на извршилачким радним местима** и **услова за обављање послова државних службеника на положајима**. Потпуну новину представља увођење вршиоца дужности за рад на радном месту које је положајно, до попуне тог радног места.

Радноправни институт постављења на положај у државној управи је јавни интерес и од изузетне је важности за Републику Србију. Ово је значајно и осетљиво питање **за државу**, али и **за грађане** који у њој живе.

За државу, јер од квалитетних кадровских решења зависи успех послова који се обављају у државној управи и функционисање свих сегмената власти – извршне законодавне и судске. Добри познаваоци државне управе и послова који се у њој обављају вишеструко су од користи: стручним знањима и способностима доносе одлуке, односно помажу руководиоцима да донесу рационалне и законите одлуке водећи рачуна о ресурсима који су им на располагању. То доноси уштеду финансијских средстава и рационално коришћење људских потенцијала. Људи су вредност и зато их с пажњом треба изабрати приликом селекције, у законито прописаном и спроведеном поступку. **За грађане** то значи сигурност, ефикасност и једноставније обављање свакодневних послова. С друге стране, професионално, законито и етично поступање запослених, а посебно оних на положајима, улива поверење грађана у државне институције и челнике државе.

И када је одабир кадрова у питању, успостављањем јасних критеријума, правила поступка, рокова, овлашћења, обавеза и одговорности, дискрециона права која стоје на располагању доносиоцима одлука свешће се на реалне оквире који се могу утемељено образложити. У ситуацијама где су правила игре јасна, не постоји бојазан да ће доћи до пада квалитета рада, већ напротив, добиће на значају продуктивност и осећај одговорности. Тиме се олакшава управљање процесом рада и људима, а очекивани резултати неће изостати. При спровођењу конкурсног поступка и одабиру државних службеника на положају о овоме треба посебно водити рачуна. Доношење одлука и руковођење радним процесом треба да буду поверени државном службенику који је пажљиво и непристрасно одабран у законито спроведеном поступку.

О постављењу на положај

Закон о државним службеницима („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 81/05 – испр., 83/05 – испр., 64/07, 67/07 – испр., 116/08 и 104/09) садржи одредбе о институту положаја којим је одредио појам, положаје у Влади и осталим државним органима, допуштеност и начин попуњавања радног места.

Кодекс понашања државних службеника

По нашем мишљењу, **од посебне важности јесте чињеница да Измене посвећују пажњу Кодексу понашања државних службеника**, прописујући обавезу органа државне управе и службе владе да Високом службеничком савету достављају потребне податке и информације неопходне за праћење примене кодекса понашања државних службеника и унапређење правила етичког поступања државних службеника.

Понашање државних службеника уређено је Кодексом понашања државних службеника, као скуп друштвених правила понашања која проистичу из својства службеног лица (државног службеника).

Утврђивањем и поштовањем јединствених и јасних стандарда понашања, запослени у јавним службама чувају углед и достојанство службе и јачају однос поверења грађана у њих. Законом о државним службеницима прописана су основна начела деловања државних службеника.

Начело законитости је основно начело које захтева поступање у складу с правним нормама, са Уставом, законима, другим прописима и правилима струке. Поштовање овог начела посебно долази до изражаја када су органима државне управе законима дата овлашћења да одлуке доносе дискрециono, по слободној оцени. Тада се мора водити рачуна да донета одлука буде сразмерна циљу ради којег је поступак вођен.

Начело непристрасности и политичке неутралности подразумева да службеник у свом раду према свима мора поступати једнако и без изражавања и заступања својих политичких уверења.

Од значаја су и **начело одговорности за законит, стручан и делотворан рад и начело забране дискриминације**, односно обавеза једнаког поступања према свима приликом одлучивања, без обзира на расну, верску, полну, националну или политичку припадност или неко друго лично својство.

Начело које није изричито прописано, али које је неопходно у поступању државних, односно полицијских службеника, јесте **начело правичности**, јер се његовом применом препознају моралне вредности државних службеника. Наиме, према члану 3. Кодекса понашања државних службеника („Сл. гласник РС”, бр. 29/2008): „Државни службеник је дужан да се понаша на начин који доприноси очувању и подстицању поверења јавности у интегритет, непристрасност и ефикасност органа”.

Сва ова начела примењују се уз сразмерно поштовање интереса појединца и јавног интереса.

Закон о државним службеницима је заштиту достојанства државних службеника подигао на ниво начела њиховог деловања. Члан 6. ст. 2. предвиђа да „нико не сме вршити утицај на државног службеника да нешто чини или не чини супротно прописима”. Члан 7. говори о забрани повлашћивања или ускраћивања државном службенику и његовим правима и дужностима, посебно због расне, верске, полне, националне или политичке припадности или због неког другог личног својства. О једнакој доступности радних места говори се у члану 9, о напредовању и стручном усавршавању у члану 10, те о једнаким могућностима напредовања и награђивања у члану 11.

Доношењем Закона о спречавању злостављања на раду („Сл. гласник РС”, бр. 36/10), заокружен је и употпуњен систем заштите достојанства на раду. Овај закон и пратећи подзаконски акт, Правилник о правилима понашања послодаваца и запослених у вези с превенцијом и заштитом од злостављања на раду („Сл. гласник РС”, бр. 62/10), значајни су прописи, са запаженом применљивошћу у области антидискриминаторске политике.

Уместо закључка

Доношењем и усаглашавањем законских решења Република Србија је поставила чврсту основу за њихову доследну примену, а кроз уважавање примене Кодекса понашања државних службеника, службенички систем биће знатно унапређен, а јавни интерес задовољен.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ
дипл. правник с вишегодишњим искуством у свим областима радног права, а нарочито у граничним областима с другим гранама права
radni.odnosi@legeartis.rs

Практични аспекти међународног радног права

У чему се огледа практични значај међународног радног права и које су најважније конвенције и препоруке које регулишу ову грану права? Сазнајте у тексту који је пред вама

Након друштвених промена из 2000. године, творци првог Закона о раду нису имали у виду међународно радно право у вези са отказима уговора о раду на иницијативу послодавца, а што им се „обило о главу" кроз одлуке судова о враћању радника на рад, и то управо кроз позивање на ову грану права. Слично се истовремено догодило и творцима измена Закона о здравственом осигурању, а у вези са питањем када се сматра да је наступила повреда на раду, због чега је Уставни суд Србије поништио одредбу овог Закона, позивајући се, такође, на ову грану права.

Наведени практични примери указују на значај и потребу познавања међународног радног права, а у тексту који следи показаћемо да ова грана права може имати шири друштвени, али и врло практичан значај.

Република Србије је била чланица Међународне организације рада од самог оснивања, па све до санкција почетком 90-их година прошлог века. Након тога, у пуноправно чланство примљена је крајем 2000. године. Република Србија до сада је ратификовала укупно 76 конвенција, а последња ратификована јесте Конвенција о приватним агенцијама за запошљавање.

О међународном радном праву

Под термином међународно радно право, у ужем смислу, подразумевамо право Међународне организације рада. У ширем смислу, овај појам укључује и норме о радном праву и социјалној политици садржане у документима УН, радно право Европске уније, Савета Европе или других регионалних организација.

Међународна организација рада основана је 1919. године, након Првог светског рата, на Мировној конференцији у Паризу. Основна замисао због које је ова организација уопште и основана, а што је врло актуелно и данас, била је да светски мир не може бити обезбеђен уколико се не остварује прогрес и на социјалном плану кроз тзв. социјалну стабилност. Ова замисао је као циљ преточена у њеном оснивачком акту: „реализација услова у којима сва људска бића, без обзира на расу, пол и веру, имају право да наставе свој материјални прогрес и духовни развој у слободи и достојанству, у економској сигурности и под једнаким условима". Конкретно, она „треба да проучава и решава проблеме рада и социјалне политике у међународним размерама, односно да ради на побољшању услова живота и рада радних људи".

Имајући у виду да је радни однос превасходно основни извор животне егзистенције, који се у организованом друштву остварује код послодавца и државе, састав органа Међународне организације рада унеколико је специфичан. Наиме, органе ове организације чине:
а) Генерална конференција представника земаља – чланица;
б) административни савет;
в) међународни биро рада под управом Административног савета.

У сваком од ових органа „седе" представници Влада, удружења послодаваца и синдиката, дакле, заступљен је тзв. трипартитни сисетм. Због свега

да су органи овлашћени да одлучују о жалби на престанак радног односа, овлашћени и да испитају наведене разлоге за престанак односа, као и друге околности за односни случај, те да донесу одлуку о томе да ли је престанак био оправдан. Ова одредба, која је у нашем законодавству конкретизована кроз разлоге за престанак радног односа, изазива у пракси велике полемике. Наиме, питање је да ли суд одлучује само о законитости радног односа (да ли је запослени прекршио претходно прописане повреде радне обавезе) или је овлашћен да одлучује и о оправданости такве мере (да ли је дату повреду радне обавезе требало санкционисати кроз неку другу дисциплинску меру). Општи је став теорије и судске праксе да то није спор тзв. пуне јурисдикције (као у случају накнаде штете коју послодавцу причини радник), већ спор о законитости.

Осим тога, овај члан конвенције прописује и питање терета доказивања у радном спору, омогућавајући држави чланици да поступак уреди правилима тако да терет доказивања сноси послодавац или да свака странка износи доказе у поступку предвиђеном националним законодавством или праксом (што је и учињено кроз правила Закона о парничном поступку, изузев одредаба о отказу уговора због синдикалне дискриминације, када терет доказивања сноси послодавац).

Конвенција додатно разрађује и питање отказа због тзв. технолошког вишка, у смислу да су тела која одлучују о жалби о престанку радног односа овлашћена да утврде и да ли је до престанка радног односа стварно дошло из тих разлога. У којој мери ће они бити овлашћени да одлучују и о томе да ли су ти разлози довољни да оправдају тај престанак радног односа, утврдиће се методама из члана 1. конвенције (односно судске или арбитражне праксе, колективног уговора, а у недостатку истих путем закона или прописа). Због ограничености простора, овде указујемо на то да је судска пракса подељена, али да преовлађује став да се не може улазити у економску оправданост технолошког вишка, јер је то дискрециона одлука послодавца, али се мора поштовати процедура отказа и, нарочито, околност да ли се отказ због технолошког вишка врши из шиканозних разлога (на пример, ништаван је отказ уговора о раду ако послодавац мења систематизацију радних места и отвори „непостојеће" радно место, на које упућује запосленог, само да би се запослени отпустио као технолошки вишак). Посебно је питање да ли је суд овлашћен да одлучује да ли су критеријуми за решавање вишка запослених правилно примењени.

Напослетку, нарочито треба обратити пажњу на члан 11. Конвенције који прописује отказни рок у случају престанка радног односа на иницијативу послодавца. Наиме, радник коме радни однос треба да престане, имаће право на разумни отказни рок или накнаду уместо тога, изузев ако је крив за тежу повреду радне дисциплине, када би било неразумно тражити од послодавца да га задржи за време отказног рока. Другим речима, према одредбама Закона о раду, отказни рок је прописан само у случају отказа због недостатка знања и способности, а не и у другим ситуацијама.

Како се ова Конвенција примењује на све ситуације престанка радног односа (а не само на ситуацију у Закону о раду), решењем о престанку радног односа се мора: или дати одређени рок (питање разумности може се прецизирати у општем акту или уговору о раду) или се у самом решењу мора констатовати да се отказ даје због „теже повреде радне дисциплине или тешке повреде радне обавезе", те да запосленом није могуће дати отказни рок. С обзиром на то да се Конвенција непосредно примењује, у недостатку овог последњег, могло би се сматрати да је престанак радног односа незаконит (судска пракса познаје ситуације да је отказ уговора о раду поништен због ових недостатака).

Конвенција, такође, прописује и „интересантне" одредбе о исплати отпремнине, као и консултовање синдиката у вези са технолошким вишком и обавештавање надлежног органа о томе.

Прави избор!
PROPISI.NET
statistics
map navigation
world data
data central
Finance Business Culture
Weather Sport News Video
Radio Technics Files
Electronics Shopping Design
Mail Internet Maps Radio
TV Work Travel Tech
Entertainment Security
Global Music Companies
Songs Graphics Vacancy
Job Data Games People
ИНГ-ПРО

Зашто је промењен Закон о пореском поступку и пореској администрацији?

Последњим изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији уведено је више новина, укључујући и обједињавање казнених одредаба за пореске прекршаје у оквиру једног закона, као и пооштравање казнених мера у случају непоштовања пореских прописа, а све у циљу сузбијања сиве економије у Србији и повећања буџетских прихода

Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/2002, 84/2002 – испр., 23/2003 – испр., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 – др. закон, 62/2006 – др. закон, 63/2006 – испр. др. закона, 61/2007, 20/2009, 72/2009 – др. закон, 53/2010, 101/2011, 2/2012 – испр., 93/2012, 47/2013, 108/2013 и 68/2014, у даљем тексту: ЗППА) усвојен је 3. јула 2014. године, а већина одредаба је у примени већ од 4. јула 2014. године. С друге стране, одредба којом се прописује да се достава пореског акта може вршити и електронском поштом, ако се порески обвезник сагласи са тим начином достављања, примењиваће се од 5. октобра 2014. године. Осим тога, одредба која прописује обавезу банака да достављају Пореској управи у електронском облику податке од значаја за опорезивање примењиваће се по истеку 30-ог дана од дана ступања на снагу акта којим је министар уредио врсту шифара плаћања за које се достављају подаци, као и поступак достављања тих података.

Будући да су измене и допуне бројне, те да је њима обухваћен шири спектар одредаба (прекршајне, процесне, одредбе које се тичу контроле организовања игара на срећу, девизног пословања и сл.) **издвајамо само оне измене и допуне ЗППА које су од значаја за највећи број пореских обвезника**.

Језик документа

Новим ставовима 6. и 7. у члану 10. ЗППА прописано је да ће, уколико порески обвезник предаје документ на језику и писму који код пореског органа нису у службеној употреби, порески орган одредити рок који не може бити краћи од пет дана у којем ће порески обвезник доставити оверени превод на српски језик. Ако, пак, порески обвезник у остављеном року не достави оверени превод, сматраће се да документ није ни поднет.

Испуњење пореске обавезе од стране другог лица

Пореску обавезу сада може испунити и друго лице које према пореском закону није одговорно за испуњење пореске обавезе. Наиме, чланом 19. ЗППА до сада је било прописано да пореску обавезу испуњава непосредно порески обвезник, осим у случају када је у складу са ЗППА или другим пореским законом прописано да је друго лице одговорно за испуњење пореске обавезе пореског обвезника.

Сходно томе, а услед наведене измене, порески обвезник који је извршио промет добара или услуга, сада може, на пример, одредити да се накнада или део накнаде за тај промет ис-

Прописана је и могућност да пореску пријаву поднесе Пореска управа уместо пореског обвезника по службеној дужности, односно у случају када порески обвезник пропусти да је поднесе по налогу контроле, као и у другим случајевима у којима је то предвиђено законом.

10.000.000 динара за правно лице и 2.500.000 динара за предузетника.

2) пријављивање мањих износа пореза и давање нетачних података у пореској пријави (члан 178. ЗПППА)

Ако је износ пореза утврђен у пореској пријави мањи од износа који је требало утврдити у складу са законом, односно ако су у пореској пријави дати нетачни подаци, што је за последицу имало или могло да има утврђивање мањег износа пореза, порески обвезник – правно лице или предузетник казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 30% разлике у износима.

За предметни порески прекршај, правно лице ће се казнити новчаном казном у износу од најмање 200.000 динара, а предузетник у износу од најмање 100.000 динара.

3) недостављање документације уз пореску пријаву, евиденционих пријава и захтева, обавештења, докумената и других података (члан 178а ЗПППА)

Порески обвезник – правно лице казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара, а предузетник у износу од 50.000 до 500.000, ако, између осталог, Пореској управи уз пореску пријаву не достави прописану документацију (на пример, документација о трансферним ценама).

Порески обвезник – правно лице или предузетник који по истеку прописаног рока достави документа, односно податке, казниће се новчаном казном у износу од 100.000 динара за правно лице, односно 50.000 динара за предузетника.

4) поступање супротно правилима пословања прописаних пореским законом (члан 178б ЗПППА)

Порески обвезник – правно лице или предузетник који не води, односно не чува евиденције, односно пословне књиге, не врши попис, односно плаћања преко текућег рачуна, не закључи уговор, односно не достави документацију, податке или обавештења трећим лицима, прописаним пореским законом, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара за правно лице, односно 50.000 до 500.000 динара за предузетника.

Порески обвезник – правно лице или предузетник који не пријави, не објави или не истакне малопродајне цене у складу са пореским законом, односно који продаје производе по ценама супротно пореском закону, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара за правно лице, односно 50.000 до 500.000 динара за предузетника.

Порески обвезник – правно лице или предузетник који искаже порез у рачуну супротно пореском закону, казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара за правно лице, односно 50.000 динара за предузетника.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Порески календар

6. ОКТОБАР

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу – на Обрасцу ОЗУ
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец – на Обрасцу ИОСИ
- Подношење пореске пријаве о порезу на добит по одбитку на приходе које су остварила нерезидентна правна лица за претходни месец – на Обрасцу ПДПО

10. ОКТОБАР

- Подношење обрачуна пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец – на Обрасцу МОППНО
- Плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за септембар за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а

15. ОКТОБАР

- Плаћање аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање аконтације доприноса на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец
- Подношење пореске пријаве за ПДВ за претходни месец
- Плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Подношење ПДВ пријаве за септембар ако је статус претежног извозника обвезник стекао у септембру
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец
- Плаћање пореза по одбитку на накнаде по основу промета секундарних сировина и отпада за трећи квартал
- Плаћање акцизе за другу половину претходног месеца

20. ОКТОБАР

- Подношење пореске пријаве за ПДВ за трећи квартал
- Плаћање ПДВ-а за трећи квартал
- Подношење ПДВ пријаве за трећи квартал ако је статус претежног извозника обвезник стекао у том пореском периоду
- Подношење тромесечног обрачуна акцизе за трећи квартал
- Плаћање разлике акцизе по тромесечном обрачуну за трећи квартал

Утицај споразума о слободној трговини и постојећих царинских процедура на повећање извоза робе у Руску Федерацију

Двосмерне финансијско-трговинске санкције уведене између Руске Федерације, с једне стране, и САД, ЕУ, Норвешке, Швајцарске, Канаде, Аустралије, Новог Зеланда и Јапана, с друге стране, стварају повољан амбијент за повећање извоза робе из Републике Србије на тржиште Руске Федерације. Међутим, олакшице које Руска Федерација даје Републици Србији у циљу подстицаја извоза не подразумевају да се сва роба извезена из Србије може увозити на руско тржиште без плаћања увозних дажбина, већ само она која испуњава услове предвиђене споразумом о слободној трговини

Споразумом о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације и Протоколом о изузецима из режима слободне трговине и правилима о одређивању земље порекла производа из 2000. године, отворена је могућност да се неки производи који имају српско преференцијално порекло, без плаћања увозних дажбина, пласирају на тржиште Руске Федерације. Накнадно, Протоколом о изузецима из режима слободне трговине и правилима о одређивању земље порекла производа, потписаног између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације („Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 8/2011), додатно је либерализована трговина између две државе смањењем листе производа изузетих из преференцијалног режима трговине.

Од 2009. године просечан годишњи раст српског извоза на тржиште Руске Федерације износио је 33%. Поред чињенице да је много више напора уложено да се омогући бољи наступ на овом тржишту, високи проценти повећања извоза су и резултат ниске полазне основе.

Стварањем Царинске уније између Руске Федерације, Републике Белорусије и Републике Казахстана створено је **јединствено тржиште од преко 170 милиона становника**. Тиме је додатно повећан значај уговора о слободној трговини који се примењује у међусобној трговини између Републике Србије и чланица Царинске уније, на основу којег Србија без увозних дажбина може да пласира већину својих производа на наведено тржиште.

За неке од производа који су изузети из режима слободне трговине, попут меса и јестивих отпадака од живине из тарифног броја 01.05 (свежи, расхлађени или смрзнути) и неких врста сирева, омогућен је преференцијални тарифни третман при увозу у Руску Федерацију на основу Опште шеме

Изглед сертификата Форм ЦТ-2 и текст декларације на фактури унапред су прописани споразумом о слободној трговини.

Декларацију о преференцијалном пореклу робе у виду изјаве на Форми ЦТ-2 или на фактури може дати произвођач, продавац или пошиљалац (извозник).

Декларација о пореклу робе се на фактури даје у облику белешке на руском или енглеском језику, која има строго прописану форму, а доле наведене напомене нису укључене у декларацију о пореклу робе:

Руска верзија:

Экспортер _____ **(1)** заявляет, что страной происхождения товаров, поименованных в настоящем документе, является_____ **(2)**.
_____ **(3).**

Енглеска верзија:

The exporter _____ **(1)** declares that the country of origin of goods covered by this document is _____ **(2)**.
_____ **(3).**

Напомене:

(1) уписује се назив извозника робе у сагласности са пратећим документима;
(2) уписује се назив земље порекла робе;
(3) потпис, презиме и име пошиљаоца (извозника) или произвођача, продавца или овлашћеног лица у вези с робом.

Сертификат Форм ЦТ-2 производи правна дејства само уколико га је потписом и службеним печатом оверио надлежни царински службеник, док декларацију на фактури својим потписом оверава давалац изјаве.

Уколико се преференцијали при увозу остварују на основу Опште шеме преференцијала, преференцијално порекло робе се доказује сертификатом Форм А који има исти изглед као и Форм ЦТ-2 и садржи исти сет података.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Закон о изменама и допунама Закона о стечају, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 83/2014 од 5. 8. 2014. године, а ступио је на снагу 13. 8. 2014. године

– одредба члана 10. овог закона примењује се од 1. октобра 2014. године

- Закон о потврђивању Уговора између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске о сарадњи у области одбране и статусу њихових снага, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори”, бр. 10/2011 од 7. 12. 2011. године

– Уговор ступа на снагу 1. октобра 2014. године

- Закон о осигурању имовине и лица („Сл. лист СРЈ”, бр. 30/96, 57/98, 53/99 и 55/99 и „Сл. гласник РС”, бр. 55/04)

– члан 86. престаје да важи 12. октобра 2014. године

- Правилник о квалитету зачина, екстраката зачина и мешавина зачина, објављен у „Сл. листу СФРЈ”, бр. 4/85 и 84/87

– престаје да важи 15. октобра 2014. године

- Правилник о квалитету зачина, екстраката зачина и мешавина зачина, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 72/2014 од 14. 7. 2014. године

– ступио је на снагу 22. јула 2014, а примењује се од 15. октобра 2014. године

- Правилник о квалитету производа од воћа, поврћа и печурки и пектинских препарата, објављен у „Сл. листу СФРЈ”, бр. 1/79, 20/82, 74/90 и 58/95

– престаје да важи 15. октобра 2014. године у делу који се односи на млевену зачинску паприку и екстракт од паприке

Како се постаје службеник за јавне набавке?

Да би лице постало службеник за јавне набавке потребно је да положи одговарајући стручни испит. Након дужих одлагања, коначно је крајем јула донет правилник који регулише ову материју и који би већ увелико требало да се примењује у пракси. У овом тексту појашњавамо примену овог правилника и начин полагања самог испита

Правни институт службеника за јавне набавке дефинисан је самим Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/12, у даљем тексту: Закон), где се службеник за јавне набавке одређује као лице које је обучено за обављање послова јавних набавки. Сагласно члану 3. ст. 1. тач. 8) Закона, послови јавних набавки су планирање јавних набавки, спровођење поступка укључујући, али не ограничавајући се на учешће у комисији за јавну набавку; израда конкурсне документације; израда аката у поступку јавне набавке; израда уговора о јавној набавци; праћење извршења јавне набавке, као и сви други послови који су повезани с поступком јавне набавке.

Сваки наручилац, у смислу Закона, **дужан је да** својим унутрашњим актом којим уређује систематизацију радних места **одреди радно место у оквиру којег ће се обављати послови јавних набавки**. Само они наручиоци чија је укупна вредност планираних јавних набавки на годишњем нивоу већа од седмоструког износа из члана 39. ст. 1. Закона (преко 21.000.000,00 динара без ПДВ-а) морају да имају **најмање једног службеника за јавне набавке**. Они наручиоци који немају законску обавезу да имају барем једног службеника за јавне набавке могу имати службеника за јавне набавке или лице запослено на пословима јавних набавки.

Лице запослено на пословима јавних набавки је лице које је ангажовано на пословима планирања, спровођења и извршења јавних набавки у радном односу или ван њега, у смислу закона којим се уређују радни односи.

Законом је прописано да начин и програм стручног оспособљавања и начин полагања стручног испита за службеника за јавне набавке утврђује Управа за јавне набавке посебним подзаконским актом. Иако се важећи Закон, међутим, примењује од 1. априла 2013. године, чекало се са израдом новог подзаконског акта који би регулисао питања у вези са службеником за јавне набавке, па се стога застало са организовањем обука, као и

На испиту није дозвољено користити разне публикације с коментарима законских или подзаконских одредаба, као ни литературу на којој су дописивани коментари.

Уз записник се **прилажу и тестови кандидата који су полагали испит**.

Од Управе за јавне набавке **сваки кандидат добија писано обавештење о успеху** остваreном на испиту у року од петнаест дана од дана полагања испита.

Заинтересовани кандидат може писменим путем **захтевати увид у свој тест** ради разјашњења, а Управа за јавне набавке ће му омогућити увид у тест у року од три дана од дана пријема захтева. Није наведено када кандидат може захтевати увид у тест, али се **у пракси подразумева да кандидат затражи увид након што добије обавештење о успеху** на испиту. Сваки увид у документацију у ствари представља припремно правно средство које се користи као помоћ код састављања одређених правних лекова. И у овом случају **незадовољни кандидат може у року од 7 дана од дана пријема обавештења о успеху на тесту уложити приговор** на резултат испита. О уложеном приговору одлучује комисија у року од 7 дана од дана пријема писаног приговора.

ИЗ ПРАКСЕ

Према досадашњим информацијама из Управе за јавне набавке, пролазност на овом испиту износила је 65% процената, што довољно говори о сложености самог испита. То значи да од три потенцијална кандидата два положе, а један не положи испит. Надамо се да ће обуке у овој области помоћи потенцијалним кандидатима да лакше савладају комплетну материју и успешно положе испит.

Уколико је кандидат положио овај стручни испит, прво ће о томе добити **писано уверење** и то у року од 20 дана од дана полагања испита, а након тога **добиће и сертификат службеника за јавне набавке** и то у року од 90 дана од дана полагања испита. Свечану доделу сертификата службеника за јавне набавке организују запослени из Управе за јавне набавке за све кандидате који су у претходним испитним роковима положили испит. О месту и времену доделе сертификата службеника за јавне набавке, кандидати који су положили испит писмено се обавештавају.

Уместо закључка

Из свега наведеног можемо закључити да је **нови правилник донео добро решење**, а оно се огледа у томе да се за послове јавних набавки могу професионализовати сва заинтересована лица, како из јавног, тако из приватног сектора, па чак и незапослена лица. Овај **далеко шири ниво професионализације службеника за јавне набавке требало би да унапреди систем јавних набавки** у Републици Србији, као и **да утиче на смањење корупције** у овој области и на остварење знатних уштеда у јавним набавкама. Осим тога, професионализацијом би се допринело да се поступци јавних набавки спроводе брже и ефикасније, као и да већи проценат понуда потенцијалних понуђача буде без формалних недостатака због којих су до сада губили послове на тендерима.

Само они наручиоци чија је укупна вредност планираних јавних набавки на годишњем нивоу већа од 21.000.000 динара без ПДВ-а морају да имају најмање једног службеника за јавне набавке.

ИНВЕСТИРАЈТЕ У ВАШЕ ПОСЛОВАЊЕ!

Претплатом на Инг-Про Јавне набавке све врсте јавних набавки које су значајне за ваше пословање, а објављене су на Порталу јавних набавки, можете добијати на вашу е-пошту путем мејл сервиса.

Уз велики број различитих претрага, лако ћете пронаћи оно што вас интересује, уштедети време и новац, повећати продуктивност.

Промене поверилаца, односно дужника, и пребијање потраживања по Закону о девизном пословању

Овај текст представља приказ и тумачење релевантних законских и подзаконских одредаба у ситуацијама промене поверилаца, односно дужника, и пребијања потраживања, уколико је једна уговорна страна српски држављанин, а на другој страни се налази нерезидент, и разматра могућа решења проблема у њиховој примени

У току периода важења једног уговора често се дешава да било поверилац било дужник имају потребу да изађу из постојећег уговорног односа. И на страни повериоца и на страни дужника, овакви мотиви јављају се услед немогућности плаћања о доспелости према повериоцима, с тим што оваква потреба може настати и из потпуно другачијих разлога.

Уколико је једна уговорна страна српски држављанин, а на другој страни се налази нерезидент, Закон о девизном пословању („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006, 31/2011 и 119/2012) поставља одређена ограничења и услове приликом уступања потраживања или преноса дуга. Уколико, пак, резидент и нерезидент имају међусобна неизмирена дуговања и потраживања један према другом, Закон о девизном пословању и подзаконски акти донети на основу тог Закона предвиђају услове и начин на који се пребијање може извршити.

У начелу, Закон о девизном пословању дозвољава правним лицима резидентима и нерезидентима да преносе, односно плаћају или наплаћују потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматрају комерцијалним кредитима и зајмовима (члан 4. ст. 1), те по основу кредитног посла са иностранством (члан 20. ст. 1). Треба нагласити да Закон о девизном пословању заступа став да се све оно што законским одредбама није изричито дозвољено сматра недозвољеним правним послом, те да је пракса показала да **правне празнине у области девизног пословања иницирају мишљења Министарства финансија** Републике Србије **и Народне банке Србије**, **иако она формално не представљају извор права**.

Уколико се усвоји Нацрт измена и допуна Закона о девизном пословању, који је 3. јуна 2014. године објављен на интернет страници Народне банке Србије, а који предвиђа да се плаћање, наплаћивање и пренос по капиталним пословима између резидената и нерезидената врши слободно ако је то прописано овим законом, **наведени позитивистички став ће и законски бити утемељен**.

Из наведених законских одредаба следи да се **уступање потраживања, односно пренос дуга између резидената и нерезидената правних лица може вршити само по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматрају комерцијалним кредитима и зајмовима, те**

Може ли банка да уступи потраживање трећем лицу које није банка?

стране банке трећем лицу које није банка. Уговор о кредиту већ има своју грађанскоправну основу у уговору о зајму, те не би могло бити речи о трансформацији путем новације, с обзиром на то да би садржина обавезе имала исти предмет – позајмљивање новца.

Ово мишљење Народне банке Србије знатно је ограничавало могућности банке приликом промене повериоца код уговора о кредиту, остављајући јој могућност да потраживање пренесе другој банци. На тај начин је могућност финансијских политика уређења банкарског портфолија била знатно сужена и утицала је у одређеној мери на могућност банака да управљају кредитним ризиком. Овакав став Народне банке Србије делимично се изменио у односу на ситуацију када се врши пренос потраживања између резидената, док је остао исти у ситуацији када се потраживање уступа нерезиденту.

На основу Одлуке о управљању ризицима („Сл. гласник РС”, бр. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013 – др. одлука, 43/2013 и 92/2013), коју је донела Народна банка Србије, банка искључиво доспело потраживање од правног лица, предузетника и пољопривредника може да уступи и другом правном лицу. Банка, такође, може да уступи потраживање од физичког лица – корисника финансијских услуга, другој банци у складу са Законом о заштити корисника финансијских услуга („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011). **У самом закону остаје нејасно да ли банка потраживања од физичког лица може уступати и трећим лицима која нису банке**. Имајући у виду позитивистички став нашег законодавца, одговор на ово питање би по нашем мишљењу био негативан.

Скорашња пракса Народне банке Србије говори у прилог томе да се поједини рестриктивни ставови из прошлости ипак мењају. Средином маја 2014. године, Народна банка Србије издала је мишљење у коме се експлицитно наводи да је на домаћу банку могуће пренети потраживање нерезидентног правног лица према резидентном правном лицу, по основу финансијског кредита из иностранства, у складу са чланом 20. Закона о девизном пословању, а што су правни послови које је пре тога забрањивала. Проблем у вези са овим мишљењем огледа се у томе што оно дозвољава пренос потраживања искључиво на банку резидента, а не и на било ког резидентног привредног субјекта. У пракси се дешавало да су клијенти желели да пренесу нека потраживања на резидентни SPV (*special purpose vehicle*) у склопу одређених комплексних трансакција, а то је, чини се, још увек остало ван граница дозвољеног.

Уместо закључка

Већ смо закључили да пренос дуга и/или уступања потраживања између резидента и нерезидента, у случају када се не ради о спољнотрговинском промету роба и услуга резидента или кредитних послова са иностранством, у великом броју случајева не би произвео правно дејство у Републици Србији. Овакав **рестриктиван приступ Народне банке Србије не доприноси либерализацији тржишта капитала**, већ ограничава дејство закона на тачно одређени број случајева.

С друге стране, **морају се уважити аргументи који говоре о заштити интереса стабилности крхког девизног система на неразвијеном тржишту** какво је данашње српско девизно тржиште. Мишљења смо да би либералнији приступ конкретној ситуацији требало оставити за време у коме контрола девизног тржишта неће бити императив његове стабилности и које ће моћи да поднесе терет слободног уступања и пребијања потраживања.

Накнада штете од поплава

Овај чланак посвећен је дилемама које су имали тужиоци, судије и адвокати у парницама за накнаду штете од поплава. Њиме желимо, макар и у краћем обиму, да укажемо на то колико је комплексан аспект коришћења водног земљишта, али и какве су чије обавезе и одговорности

Недавне поплаве, које су задесиле Србију и регион, нанеле су велике штете разних врста. Нажалост, било је и ненадокнадиве штете – људских жртава. Можда управо та чињеница на најбољи начин указује на значај система водопривреде, чији је смисао постојања једним делом и одбрана од поплава, као и неопходности његовог очувања и унапређења.

У овом тексту говорићемо о имовинској (материјалној) штети од поплава и њеној накнади. У протеклим поплавама штету су претрпели многи субјекти: држава, јер је оштећен велики број водних и других објеката у својини државе које ваља санирати (електроенергетски објекти, објекти путне привреде и др.), разни привредни субјекти, као и физичка лица.

У нашој судској пракси **нису ретке парнице за накнаду штете од поплава**. Судске одлуке у споровима за накнаду штете од поплава, међутим, у великој су мери неуједначене. Стиче се утисак да **судови, врло често, нису сигурни у то да ли**, у конкретном случају, **постоји ваљан правни основ за обавезивање на накнаду штете**; које чињенице, као правно релевантне, треба да утврде да би донели одлуку и кога би требало да обавежу на плаћање накнаде штете, уколико постоји правни основ за накнаду штете.

Посебно је очигледан тешко разумљив појам и режим коришћења водног земљишта. Питање одређивања висине накнаде штете, које је у другим парницама једно од најтежих, овде се показује као једно од споредних. Ово стога што **одређивање правног основа и пасивне легитимације у споровима ове врсте представља тежи део посла** будући да је правни режим водног земљишта специфичан и уређен бројним одредбама Закона о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/2010 и 93/2012, у даљем тексту: Закон) и подзаконским актима. Тим нормама прописана су понашања субјеката на водном земљишту, како активна тако и пасивна. Права и дужности предузимања или уздржавања од предузимања извесних радњи на водном земљишту подељена су између више субјеката, тако да је неопходно крајње пажљиво сагледати правни положај свакога од њих, да би се могла донети правилна и законита одлука. Овде ће, због ограниченог простора, бити изнети само најважнији сегменти.

Анализа судске праксе показује да **тужиоци најчешће туже за накнаду због штете коју поплаве причине њиховим објектима, усевима и засаду**. У тим парницама судови врло често пропусте да утврде следеће чињенице:

Да ли је објекат који је претрпео штету од поплава легално изграђен на водном земљишту?

Под термином „легалан објекат” подразумева се објекат који је изграђен у складу с важећим прописима. При том, треба имати у виду да објекат изграђен од чврстог материјала на водном земљишту мора да испуњава све услове за изградњу. То значи да он мора да испуњава техничке услове, не само у грађевинском смислу, тј. одредбе Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09...121/12), већ и у погледу чињенице да се налази на водном земљишту, за чије коришћење постоји посебан режим.

објеката за одбрану од поплава, санација или реконструкција и сл.) или динамиком радова (на пример, наставак радова на неком водотоку, започетих претходне године), процену приоритета и неопходности интервенције на неком водотоку и друго.

Делатност коју обавља ЈВП од општег је интереса. Када је реч о одбрани од поплава, ваља знати да **Влада доноси Општи план за одбрану од поплава, за период од пет година**, министарство надлежно за послове водопривреде доноси Оперативни план одбране од поплава за период од једне године за водотоке I реда, а јединица локалне самоуправе за водотоке II реда. Одлуком о утврђивању Пописа вода I реда („Сл. гласник РС", бр. 83/10) таксативно је наведено који су водотоци I реда, с тим што сви други (ненаведени) водотоци представљају водотоке II реда.

Оно што је посебно важно знати јесте околност да се поменути планови доносе за водотоке на којима постоје заштитни водни објекти. Изузетно, на потезима водотока, на којима не постоје заштитни водни објекти, а на водотоку се може благовремено спровести одбрана од поплава, уколико је то технички и економски оправдано, и ти потези водотока могу бити обухваћени Оперативним планом (члан 55. ст. 2. тач. 1) Закона).

ЈВП организује и спроводи одбрану од поплава на водотоцима I реда, а јединица локалне самоуправе на водотоцима II реда. Дакле, уколико је штета од поплава настала на водотоку I реда, на коме нема заштитних објеката, не може се утврдити одговорност ЈВП-а нити се оно може обавезати на накнаду штете. А управо највећи број тужби за накнаду штете од поплава чине тужбе против ЈВП-а, и то на водотоцима на којима нема заштитних водних објеката. Када, међутим, штета настане на водотоку на ком има заштитних објеката, то још увек не значи да је ЈВП одговорно за насталу штету. Наиме, због начина на који је Законом устројен поступак обављања водне делатности, како је напред описано, **одговорност ЈВП-а могла би да дође у обзир само уколико су заштитни објекти били лоше, нестручно одржавани**. Дакле, само уколико је стање објекта такво да се може говорити о долозном понашању или грубој непажњи ЈВП-а.

Овде ваља имати у виду општепознату чињеницу да, због недостатка средстава, неки објекти дуго нису чишћени, санирани, реконструисани... Може ли се у таквим околностима утврдити да постоји одговорност ЈВП-а? **Да ли је ЈВП одговорно због неизвођења радова на неком водотоку услед недостатка средстава за одржавање објеката**, може ли му се та чињеница приписати у кривицу или крајњу непажњу? Очигледно је да не може. **ЈВП у свом раду мора да се креће у оквирима средстава које је добио од оснивача Програмом радова** и оно не сме користити та средства у друге сврхе. У противном би се радило о ненаменском трошењу средстава. Дакле, **ЈВП не само да није имало обавезу да изврши неке радове на водотоку који није био обухваћен Програмом радова већ није ни смело да то учини**. О тој чињеници судови морају посебно да воде рачуна.

Уместо закључка

Овај чланак посвећен је дилемама које су имали тужиоци, судије и адвокати у парницама за накнаду штете од поплава. Њиме смо желели, макар и у краћем обиму, да укажемо на то колико је комплексан аспект коришћења водног земљишта, какве су чије обавезе и одговорности.

Надамо се да ће судови лакше моћи да сагледају положај сваког од субјеката који се пред њима појаве у парницама за накнаду штете, јер понашање тих субјеката на водном земљишту пре настанка штете од поплава умногоме одређује мериторну одлуку суда по тужбама за наступелу штету.

Како то и у природи иначе бива, кад наиђе, вода на површину изнесе и оно чега је и раније било, али се није видело. На суду је да пажљиво прикупи све чињенице које су у поплави испливале и од њих сачини мозаик законите судске одлуке.

Кривично дело неовлашћеног коришћења туђег возила (члан 213. КЗ-а) у судској пракси

Управо на примеру овог кривичног дела може се јасно сагледати основни проблем нашег законодавства, а то је стална промена у формулацијама бића и основних елемената кривичног дела

Кривично дело неовлашћеног коришћења туђег возила предвиђено је у члану 213, у три става Кривичног законика („Сл. гласник РС”, бр. 85/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12) и налази се у глави XXI под називом „Кривична дела против имовине”.

Засигурно, то је кривично дело које је готово највише заступљено у судској пракси и у надлежности је Основног суда.

Извршиоци тог кривичног дела, а што показује судска статистика, најчешће су старији малолетници (лица од 16 до 18 година) и млађа пунолетна лица (од 18 до 21 годину).

У ставу 1. члана 213. наведено кривично дело гласи: „Ко без пристанка овлашћеног лица користи туђе моторно возило казниће се...”, а у ст. 2: „Ако је дело из става 1. учињено проваљивањем или обијањем моторног возила или употребом силе и претње, учинилац ће се казнити...”, у ставу 3: „за покушај дела из става 1. овог члана казниће се...”

Основни елемент наведеног кривичног дела јесте коришћење туђег моторног возила. Под коришћењем се сматра употреба возила од момента стављања у погон. Возило мора да буде туђе, а појам возила дат је у члану 112. тач. 25) КЗ-а и гласи: „Моторним возилом сматра се свако саобраћајно средство на моторни погон у сувоземном, воденом и ваздушном саобраћају”.

Потпунији појам моторног возила, међутим, даје Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11), па је у члану 7. тач. 33) наведено да је „моторно возило возило које се покреће снагом сопственог мотора, које је по конструкцији, уређајима, склоповима и опреми намењено и оспособљено за превоз лица, односно ствари, за обављање радова, односно за вучу прикључних возила, осим шинских возила”.

Следећи елемент основног кривичног дела из члана 213. ст. 1. КЗ-а јесте коришћење возила без пристанка овлашћеног лица. С обзиром на то да је у данашњем тренутку живот готово незамислив без возила, односно аутомобила, законодавац није употребио израз „без овлашћења власника”. То значи да је овлашћено лице, пре свега, власник возила, а такође и свако друго лице коме је возило предато и поверено на употребу.

У ст. 2. члана 213. КЗ-а предвиђен је тежи облик основног кривичног дела, па се појмови „обијање” и „проваљивање” сматрају и прихватају као код кривичног дела тешке крађе из члана 204. КЗ-а, а употреба силе или претње, као код кривичног дела принуде из члана 135. КЗ-а.

Врло је занимљив историјат овог кривичног дела.

Управо на његовом примеру може се јасно сагледати основни проблем нашег законодавства, а то је стална промена у формулацијама бића и основних елемената кривичног дела. То траје деценијама и очигледно, никада се, према садашњем стању ствари, неће стабилизовати.

Наведено кривично дело уведено је први пут у кривично законодавство Кривичним

● Из чињенице да је окривљени на позив осуђених ушао у возило, које су они претходно били одузели, и у том возилу се затекао када је наишла полиција, нема основа за закључак да је окривљени предузео било коју радњу која има за циљ противправно одузимање тог возила, које је пре његовог наиласка већ било одузето, па нема елемената кривичног дела из члана 174. КЗ-а.

У приказаним случајевима **нужно је поћи од појма умишљаја** предвиђеног у члану 25. КЗ-а, односно у поступку треба доказима утврдити да ли је окривљени имао свест и вољу да туђе моторно возило употреби за вожњу, или евентуално за другу сврху.

6. Стицај кривичних дела

СЛУЧАЈ #20

У образложењу става Седнице Кривичног одељења Врховног суда Србије од 17. марта 1976. године наведено је:

● Ако је обијање туђег возила извршено само ради његове употребе за вожњу, у смислу члана 254а КЗ-а, па учинилац у току вожње у колима примети неке ствари веће вредности које затим одузме, у таквом његовом понашању, поред кривичног дела одузимања моторног возила из члана 254а КЗ-а, постојаће и кривично дело крађе из члана 249. КЗ-а, а не тешке крађе из члана 250. ст. 1. КЗ-а.

● Наведени став прихвата се зато што у моменту насилног отварања возила није постојала намера да се одузимањем и присвајањем ствари из возила прибави себи противправна имовинска корист, него је таква намера формирана касније, након што је возило било отворено, што његовој радњи даје обележје кривичног дела крађе из члана 249. КЗ-а.

СЛУЧАЈ #21

У образложењу пресуде Окружног суда у Београду, Кж 737/95 од 27. јуна 1995, наведено је:

● Одузимање возила може бити извршено у стицају с кривичним делом фалсификовања исправе када окривљени одузме туђе моторно возило, у намери да га употреби за вожњу, па на то одузето возило стави регистарске таблице с другог возила и возило с таквим таблицама употреби за вожњу.

● Оваквим укупним радњама, окривљени је учинио кривично дело одузимања возила из члана 174. КЗ-а у стицају са кривичним делом фалсификовања исправе из члана 233. ст. 1. КЗ-а.

СЛУЧАЈ #22

У образложењу пресуде Окружног суда у Београду, Кж 527/95 од 15. јуна 1995, наведено је:

● Окривљени који обијањем стана оштећеног, поред магнетофона одузме и друге вредне ствари, возачку и саобраћајну дозволу и кључеве од возила, па касније возило оштећеног пронађе на улици и употреби за вожњу, тиме је извршио кривично дело тешке крађа из члана 166. ст. 1. тач. 1) КЗ-а у стицају с кривичним делом одузимања моторног возила из члана 174. КЗ-а.

СЛУЧАЈ #23

У образложењу пресуде Окружног суда у Београду, Кж 347/96 од 19. марта 1996, наведено је:

● Када окривљени, након што уђе у туђе моторно возило, које не успе да стави у покрет, па напуштајући га, запали новине упаљачем и стави их испод седишта, те том приликом изгори унутрашњост возила, тиме је пожаром изазвао опасност за имовину већег обима.

● На основу наведеног окривљени је извршио кривично дело одузимања возила из члана 174. КЗС-а у вези са чланом 19. КЗЈ-а (у покушају) и кривично дело изазивања опште опасности из чл. 187. ст. 1. КЗС-а.

СЛУЧАЈ #24

У образложењу пресуде Окружног суда у Београду, К 180/00 од 15. јуна 2000, наведено је:

● Када окривљени развали улазна врата, па уђе у кућу оштећеног, изврши преметачину и не пронађе ништа вредно осим кључева од возила, које присвоји, а затим пронађе на улици возило, стави га у погон и одвезе, извршио је у стицају кривично дело тешке крађе у покушају из члана 166. ст. 1. тач. 1) КЗС-а у вези са чланом 19. КЗЈ-а и кривично дело одузимања возила из члана 174. КЗС-а.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да питања можете поставити коришћењем одговарајућих е-адреса у заглављу тематских рубрика. Настојаћемо да одговоримо на свако од њих!

РАДНИ ОДНОСИ

П: *Да ли је за послове портира могуће склопити уговор о обављању привремених и повремених послова, на тачно одређени рок дефинисан уговором: на пример, до 1. 10. 2014, и за то дефинисати зараду за тих 15 или више дана?*

О: Може се закључити уговор о обављању привремених и повремених послова, с тим да су то послови који стварно трају тај период, односно да нису послови који трају на неодређено време.

Битно је напоменути да се уговори о обављању привремених и повремених послова могу закључити само са:

1) незапосленим лицем;

2) запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена;

3) корисником старосне пензије.

Овај уговор се закључује у писаном облику.

Исто тако, за уговорени период се исплаћује зарада.

РАДНИ ОДНОСИ

П: *Ако је уговор закључен на одређено време, да ли се рок рачуна од датума закључења уговора или од дана ступања на рад ? Да ли је дан почетка рада дан када је запослени ступио на рад или дан када је закључен уговор о раду?*

О: Битно је, најпре, направити разлику између формалних и материјалних дејстава уговора, који се примењују и у области уговора о раду (на одређено време). Пример за то јесте када се „класичан" уговор закључи са једним датумом (наступило је формално дејство уговора), а уговори се да ступа на снагу од другог датума (наступило је материјално дејство уговора).

Слично се, нарочито, може применити и на уговор о раду на одређено време, из разлога што Закон о раду, у члану 34, у коме се прописује да се права и обавезе из радног односа остварују ступањем на рад, односно да ако запослени не ступи на рад сматра се да није засновао радни однос. У питању је тзв. институционална теорија радног односа, насупрот уговорној теорији.

Конкретно, с тим у вези, рок трајања рада на одређено време рачуна се од датума закључивања уговора о раду (формално дејство уговора о раду на одређено време), јер су у питању формални елементи уговора. У вези са претходно наведеним, као дан почетка рада (на пример, исплата зараде) узима се датум ступања на рад (материјални елементи уговори, изричито прописани у члану 34. Закона о раду).

ОБРАЗОВАЊЕ

П: *Да ли запосленој коју смо преузели из друге школе са 30% радног времена, јер је за толико остала технолошки вишак у тој школи, можемо да проширимо проценат радног времена са још 25%, све на неодређено време, да има укупно 55% радног времена, а да при том не тражимо са листе некој другој запосленој? И ако можемо, којим је то законом регулисано или правилником?*

Правно уређење делатности посредовања у промету и закупу непокретности

Доношењем правилника који омогућавају имплементацију Закона о посредовању у промету и закупу непокретности створене су правне претпоставке за убрзање процеса којим се посредовање у промету и закупу непокретности из правно неуређеног стања доводи у уређено стање према европским стандардима

На основу овлашћења из Закона о посредовању у промету и закупу непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 95/13), **донета су четири подзаконска акта** („Сл. гласник РС”, бр. 75/14), која су ступила на снагу 29. јула 2014. године, и то:

1) Правилник о евиденцији о посредовању у промету и закупу непокретности (са обрасцем ЕОП – Евиденција о посредовању у промету и закупу непокретности);

2) Правилник о пословном простору и опреми посредника у промету и закупу непокретности;

3) Правилник о стручном испиту за посреднике у промету и закупу непокретности (с програмом стручног испита, који обухвата четири предмета, односно испитне области), и

4) Правилник о регистру посредника у промету и закупу непокретности (са обрасцем ЗУРП – Захтев за упис у регистар посредника у промету и закупу непокретности и обрасцем ИРП – Извод из регистра посредника у промету и закупу непокретности).

До доношења Закона о посредовању у промету и закупу непокретности (у даљем тексту: Закон) 30. октобра 2013. године, посредовање у промету и закупу непокретности било је **правно неуређена област**, и поред чињенице да се ради о области пословних услуга у којој грађани неретко решавају своја егзистенцијална питања (куповина и продаја стана).

Од тренутка ступања на снагу овог закона, пре једанаест месеци (Закон је ступио на снагу 8. новембра 2013. године), привредни субјекти који се баве посредовањем у промету и закупу непокретности (у даљем тексту: посредници) имају законску обавезу да с клијентима који продају, купују, дају у закуп или узимају у закуп непокретности (у даљем тексту: налогодавац), закључе писани уговор. Овом законском одредбом створене су претпоставке за **јачање правне сигурности** свих учесника у овим правним пословима. Законом су створени услови за јачање конкурентности у области посредовања у промету и закупу непокретности, што је и била једна од интенција Закона, будући да се посредници боре на тржишту да привуку налогодавце квалитетнијом услугом за исти или чак и мањи новчани износ од конкуренције. Закључен уговор с налогодавцем обавезан је услов да би посредник уопште могао да огласи непокретност.

Ресорно министарство за послове трговине (у даљем тексту: Министарство), од средине 2014. године, спроводи контроле код највећих оглашивача у Републици Србији с циљем да се онемогући објављивање огласа нелегалних посредника, што је био и један од главних захтева Групације посредника при Привредној комори Србије (која окупља посреднике који

Стручни испит обухвата проверу знања из четири испитне области.

Важно је подсетити на то да се **упис у Регистар посредника у промету и закупу непокретности врши на захтев лица које тражи упис** у тај регистар (у даљем тексту: подносилац захтева). Решење о упису у Регистар посредника доноси министар надлежан за послове трговине у року од 30 дана од дана подношења захтева.

На овом месту важно је подсетити на услове које привредно друштво или предузетник морају да испуњавају за упис у Регистар посредника.

Према члану 5. Закона о посредовању у промету и закупу непокретности, **услови за упис у Регистар посредника подразумевају**:

- да предузетник или најмање једно физичко лице које оснива привредно друштво, односно други члан привредног друштва, или најмање један запослени, односно најмање једно лице које је ангажовано ван радног односа (у даљем тексту: ангажовано лице) има положен стручни испит из члана 11. овог закона;
- важећи уговор о осигурању закључен у складу са чланом 7. овог закона;
- одговарајући пословни простор у складу са чланом 14. овог закона;
- да није изречена заштитна мера из члана 32. ст. 2. и члана 33. ст. 4. овог закона, која је на снази у време подношења захтева.

Уз попуњени захтев на обрасцу ЗУРП (који дајемо у рубрици *Корисни модели правних аката*), подносилац захтева за упис у Регистар посредника **прилаже неопходне доказе**:

1) изјаву подносиоца да је одређено лице које има положен стручни испит запослено или ангажовано ван радног односа код подносиоца, или да је одређено лице које има положен стручни испит оснивач или члан привредног друштва (у даљем тексту: члан друштва) које је подносилац, односно предузетник који је подносилац; уз наведену изјаву прилаже се додатна изјава тог лица, с његовим ЈМБГ-ом и овереним потписом, којом потврђује да је оно запослено или ангажовано ван радног односа код подносиоца захтева, односно да је члан друштва; додатна изјава се не подноси ако члан друштва, односно предузетник подноси изјаву за самог себе;

2) примерак уговора о осигурању од одговорности за штету у складу са чланом 13. Закона о посредовању у промету и закупу непокретности;

3) пуномоћје, ако се захтев подноси преко пуномоћника;

4) доказ о уплаћеној административној такси.

Уместо закључка

Према проценама Министарства, процес превођења области посредовања у промету и закупу непокретности из нерегулисаног стања у уређено стање – када ће сви посредници бити уписани у Регистар, који је доступан корисницима интернета на званичној интернет страни Министарства – трајаће између осам и дванаест месеци.

Активности које се односе на установљење Регистра посредника планиране су за четврти квартал 2014. године, али је њихова реализација условљена расположивим буџетским средствима, која ће бити позната тек по усвајању ребаланса буџета Републике Србије.

У току је и израда посебног информативног материјала који је намењен корисницима и пружаоцима услуга посредовања у промету и закупу непокретности.

Дистрибуција овог материјала планирана је за четврти квартал 2014. године, а циљ информативне кампање, коју Министарство спроводи заједно са удружењима посредника, огледа се у већој информисаности заинтересованих страна и укупне јавности у Србији о новим законским прописима у овој области.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**62.992 × 2 = 125.984**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**62.992 × 2 = 125.984** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **17.758** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.552** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.132** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07 и 84/2014)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 21/2014)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, **629.920** дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

6, 7, 13, 14, 20. и 21. ОКТОБАР 2014.	**Шестодневни инструктивни семинар: Посредовање у промету и закупу непокретности** Привредна комора Србије
8. ОКТОБАР 2014.	**Једнодневни семинар Уговори у привреди са домаћим и страним партнерима и средства обезбеђења** Привредна комора Србије
16. ОКТОБАР 2014.	**Једнодневни инструктивни семинар Унапред припремљен план реорганизације** Привредна комора Србије
24–25. ОКТОБАР 2014.	**Дводневна обука: Обука за полагање испита за службеника за јавне набавке** ИНГ-ПРО, www.propisi.net
28–29. ОКТОБАР 2014.	**Дводневна обука: Писање пројеката за конкурсе ЕУ фондова са фокусом на нови ЕУ програм *Horizon 2020*** Привредна комора Београда

Корисни модели правних аката

Захтев за покретање прекршајног поступка који је поднео овлашћени орган (чл. 179. и 181. Закона о прекршајима)

Министарство унутрашњих послова Републике Србије

Полицијска управа _____

Број _____

_____. године

ПРЕКРШАЈНОМ СУДУ У _____

На основу чл. 179. и 181. Закона о прекршајима подноси

ЗАХТЕВ
за покретање прекршајног поступка

Против _____ (*лично име и лично име родитеља*), ЈМБГ _____, место и датум рођења _____, _____, држављанство _____, пребивалиште _____, занимање _____ запослен _____, телефон _____.

ЗАТО ШТО ЈЕ:

_____

(*чињенични опис радње из које произилази правно обележје прекршаја, време и место извршење прекршаја и друге околности потребне да се прекршај што тачније одреди*)

чиме је извршио прекршај из члана _____ ст. _____. тач. _____) Закона _____ _____ (*правна квалификација прекршаја*)

наставак на следећој страни

Образац: ЕОП

Р. бр.	Датум уношења у евиденцију	Број уговора	Датум уговора	Име и презиме односно пословно име и адреса налогодавца[1]	Назив општине на којој се непокретност налази	Адреса непокретности (место, ул. и број, катастарска парцела, катастарска општина)	Врста непокретности чији је промет односно закуп предмет посредовања[2]	Површина непокретности чији је промет односно закуп предмет посредовања	Правни посао који је предмет посредовања је закључен / није[3]	Датум закључења правног посла[4]	Купопродајна цена или закупнина[5]	Фактурисани износ посредничке накнаде	Примедба
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													

_____

Потпис одговорног лица

[1] Члан 15. став 2. Закона о посредовању у промету и закупу непокретности ("Службени гласник РС", број 95/13): „Налогодавац може да буде продавац, купац, закуподавац или закупац, односно пуномоћник неког од тих лица".

[2] Приликом евидентирања врсте непокретности посредник уноси неки од следећих података: пољопривредно земљиште, грађевинско земљиште, пословни простор, локал, магацин, индустријски објекат, стан, кућа, гаража, остало (уз детаљнији опис у загради).

[3] Уноси се: „закључен" или „није закључен".

[4] Уноси се датум закључења правног посла који је предмет посредовања: купопродајног уговора, односно уговора о закупу.

[5] Уноси се износ из купопродајног уговора, односно уговора о закупу.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ